Oikaisu

Oikaisu Dosentti Anne Hyvärisen (THL) Ympäristövaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan julkisessa kuulemisessa 19.10.2016 pitämään esitelmään.

Dos. Anne Hyvärinen (THL) väittää, muuten erinomaisessa esitelmässään "Sairaat talot, sairaat ihmiset – homeongelmat ja niiden hoito" sivu 7, että sisäilman kokonaistoksisuutta ei voi mitata huonepölystä, eikä yleensä toksisuusmittausta voi käyttää kosteus- ja homevauriokohteiden havainnointiin.
Tämä väite ei pidä paikkansa, vaan sisäilman kokonaistoksisuutta voi mitata huonepölystä ja toksisuusmittauksia voi käyttää kosteus- ja homevauriokohteiden havainnointiin.

Me emme saaneet TOXTEST hankkeen loppuraporttiin esille omia näkemyksiämme. Nyt Dos. Hyvärinen väittää virheellisesti, että TOXTEST-hankkeen ulkopuolinen arvioitsija vahvisti että pölynäytteen toksisuuden mittausta ei tule käyttää kosteus- ja homevaurion vakavuuden arviointiin. Arvioija arvioi ja vahvisti ainoastaan sen, että mittaustulokset olivat tilastollisesti oikein esitettyjä. Meidän kritiikkimme kohdistui näytteenottoon ja käsittelyyn, jota ei arvioitu ollenkaan.

TOXTEST:in tulokset eivät olleet hyviä, mutta tämä ensimmäinen yritys osoitti meille sen, että lisätutkimuksella (*toiset uutosliuokset, tyystin erilainen keräysmenetelmä, useampi näyte/huone yms. yms.*) asiaa voidaan korjata, ja näin olemme viimeisen neljän vuoden aikana tehneetkin. Nyt tämä ensimmäinen yritys on julistettu kiveen kirjoitetuksi "lopulliseksi" faktaksi.

Olemme julkistaneet osan uuden projektimme tuloksista esitelmöimällä kevään 2016 Sisäilmastoseminaarissa (http://www.sisailmayhdistys.fi/tapahtumat/Sisailmastoseminaarit/Sisailmastoseminaari-2016), sekä esittämällä niitä kuudessa posterissa heinäkuussa 2016 Belgian Gentissä pidetyssä Indoor Air kokouksessa.

Sisäilman kokonaistoksisuuden mittaamisesta
Työsuojelurahaston rahoittamissa hankkeissa (Hankkeet *113065, 114151, 116050* ja *116066* 2013 - 2017) olemme tällä hetkellä analysoineet yli 3000 pyyhkäisypölynäytettä yli 150 julkisesta ja yksityisestä rakennuksesta. Saadut tulokset korreloivat erittäin hyvin tilankäyttäjien oireilujen sekä rakennuksista mahdollisesti tehtyjen mikrobitutkimusten kanssa.

- Sokkoutettusti tehty toksisuusmittaus löysi vauriokohteet, joissa sisäilman laskeumapölyn havaittiin olevan toksisempaa kuin terveissä referenssikohteissa.
- Toksisuusmittaukset korreloivat tilankäyttäjien oireiden laadun ja vakavuuden suhteen.
- Toksisuusmittaukset korreloivat myös tehtyihin mikrobitutkimuksiin.
- Toksisuusmittaukset korreloivat tilankäyttäjille tehtyjen immunologisten vastemittausten vasteiden kanssa (joita myös laboratoriossamme teemme).

Viimeisin Työsuojelurahaston rahoittama ja Professori Tuula Putuksen kanssa yhteistyössä

tehtävä projekti on edelleen kesken, mutta toksisuusmittausten tulokset ovat erittäin hyvässä korrelaatiossa vaurioiden kanssa ja tulokset tullaan julkaisemaan kansainvälisissä tiedelehdissä, tämän projektin kuluessa (loppuu Huhtikuussa 2017).

Me näemme, että kehittämämme nopea ja kustannustehokas testisysteemi olisi hyvä priorisointityökalu ongelmien havainnointiin ennen kuin pitää mennä syvempään ja kalliimpaan tutkimukseen. Myös STM ja Valvira suhtautuvat myönteisesti uusiin menetelmiin kunhan niiden validisuus ja toistettavuus on osoitettu.
Mittaussysteemillemme valmistellaan standardiin ISO 17025 perustuvaa laatujärjestelmää, jota ollaan FINASIN toimesta akreditoimassa keväällä 2017.

Lopuksi
Toivottavasti kantamme ja pitkäaikainen tutkimustyömme otetaan päättäjien taholta huomioon. Menetelmämme toimii ja meillä on kosteus- ja homevauriorakennusten sekä niiden tilankäyttäjien tutkimukseen paljon uutta annettavaa.

Vastaamme myös mielellämme esille nouseviin kysymyksiin.

Janne Atosuo FT (janato@utu.fi)
Esa-Matti Lilius Dos. (esalil@utu.fi)

Turun yliopisto
Biokemian laitos
Immunokemian laboratorio

.